

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 345/2025-34

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **DONOVALLEY s.r.o.**, Skuteckého 17, Banská Bystrica, zastúpenej **URBAN & PARTNERS, s.r.o.**, advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave (predtým Krajský súd v Bratislave) v konaní vedenom pod sp. zn. BA-5S/45/2022 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Správneho súdu v Bratislave (predtým Krajského súdu v Bratislave) v konaní vedenom pod sp. zn. BA-5S/45/2022 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.
2. Správnemu súdu v Bratislave sa **prikazuje**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. BA-5S/45/2022 konal bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľke **priznáva** finančné zadostučinenie **1 200 eur**, ktoré jej **je** Správny súd v Bratislave **povinný** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Správny súd v Bratislave **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **949,17 eur** a zaplatiť ich právnemu zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 345/2025 z 29. mája 2025 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľky, doručенú ústavnému súdu elektronickou formou 28. marca 2025, v časti, ktorou sa domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

a podľa čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom správneho súdu (predtým krajského súdu) v konaní vedenom pod sp. zn. BA-5S/45/2022 [predtým vedenom pod sp. zn. 5S/45/2022 (ďalej len „napadnuté konanie“)], pričom pasívne legitimovaný subjekt označila samotná sťažovateľka s prihliadnutím na časové hľadisko a tzv. reformu súdnej mapy v Slovenskej republike. Vo zvyšnej časti namietajúcej porušenie označených práv a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného úradu Banská Bystrica v konaní vedenom pod č. OU-BB-OSZP3-2018/02661 a Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. sp. 10432/2021-1.1 a č. 5158/2021-1.7/ed-16956/2021 odmietol ako neprípustnú z dôvodu prekážky *res iudicata* podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v spojení s § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde. Zároveň odmietol ústavnú sťažnosť vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom označených orgánov verejnej moci ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde a k namietanému porušeniu čl. 47 Charty základných práv Európskej únie pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom a aj ako zjavne neopodstatnenú podľa čl. 56 ods. 2 písm. c) a g) zákona o ústavnom súde. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal správne súdu konať bez zbytočných prieťahov a priznal jej od označených porušovateľov práv primerané finančné zadost'učinenie celkom 22 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka podala 3. februára 2017 okresnému úradu podľa § 22 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006 Z. z.“) zámer „*Lyžiarska hala Donovalley Resort Donovaly*“. Okresný úrad vydal 26. februára 2018 záverečné stanovisko podľa § 37 zákona č. 24/2006 Z. z., ktoré bolo na základe protestu prokurátora v mimo odvolacom konaní zrušené rozhodnutím okresného úradu č. OU-BB-OSZP3-2020/004721-015 z 1. októbra 2020 (právoplatné 4. novembra 2020, pozn.). Po preštudovaní spisového materiálu okresný úrad zistil, že nie je príslušný na rozhodnutie vo veci navrhovanej činnosti sťažovateľky a 2. decembra 2020 postúpil vec ministerstvu, ktoré ako príslušný orgán upovedomilo 11. decembra 2020 známym účastníkom konania o začatí konania vo veci posudzovania vplyvov na životné prostredie, následne prerušilo konanie a vyzvalo sťažovateľku, aby predložila zámer navrhovanej činnosti do 30 dní od rozhodnutia. Vzhľadom na to, že sťažovateľka zámer nepredložila, ministerstvo rozhodnutím č. 5158/2021-1.7/ed-16956/2021 z 29. marca 2021 zastavilo konanie a minister životného prostredia rozhodnutím č. sp. 10432/2021-1.1, č. 72177/2021 z 31. decembra 2022 rozklad sťažovateľky zamietol a potvrdil prvostupňové rozhodnutie o zastavení konania. Proti označenému rozhodnutiu ministra sťažovateľka podala 23. februára 2022 správnu žalobu, ktorej petit na základe výzvy vtedajšieho krajského súdu podaním z 8. septembra 2022 opravila, pričom namieta nečinnosť správneho súdu, ktorý ku dňu podania ústavnej sťažnosti o podanej správnej žalobe nerozhodol a vykonával len administratívne úkony spojené s doručovaním vzájomných vyjadrení účastníkov konania.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Podľa sťažovateľky sa prejednávajúca vec nevyznačuje právnou ani skutkovou zložitou a k predĺženiu trvania napadnutého konania neprispela. Na podklade uvedeného odôvodnila zásah do svojich namietaných práv, ako aj nároky uplatnené v petite ústavnej sťažnosti.

III.

Vyjadrenie správneho súdu

4. Predsedníčka správneho súdu odkázala na stanovisko zákonnej sudkyne, ktorá sa vyjadrila k stavu až od 1. júna 2023, keď sa v prejednávanej veci stala predsedníčkou senátu a sudkyňou spravodajkyňou, pričom právna vec sťažovateľky bola náhodným výberom pridelená 7. júna 2023 do súdneho oddelenia „4S“ a fyzicky odovzdaná sudkyňi spravodajkyňi 30. júna 2023, keď vydala pokyn na realizáciu vzájomných vyjadrení strán konania. Sťažovateľka doručila správne súdu repliku 22. septembra 2023 a po predĺžení lehoty na vyjadrenie žalovaný predložil dupliku 5. decembra 2023, ktorá bola 12. júla 2024 doručovaná na vedomie sťažovateľke. Právna vec sa nachádza v štádiu vykonania všetkých procesných úkonov, pričom v zmysle žiadosti žalobcu bude potrebné nariadiť ústne pojednávanie [§ 107 ods. 1 písm. a) Správneho súdneho poriadku]. Podľa zákonnej sudkyne sa predmet konania nevyznačuje právnou ani skutkovou zložitou, avšak stav konania ovplyvnila početnosť rozhodovanej agendy (628 nerozhodnutých vecí v senáte 4S, pozn.) a reštančná agenda (žaloby podané pred rokom 2022, pozn.). Predsedníčka správneho súdu zdôraznila personálnu poddimenzovanosť (z celkového počtu 44 miest sudcov je obsadených len 37, z ktorých 34 je aktívnych, pozn.) a stav preberaných spisov pri prechode agendy správneho súdnictva na správne súdy (k 1. júnu 2023 prevzatých 5 766 nerozhodnutých vecí, pozn.).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd upustil od ústneho pojednávania, keďže na základe podaní účastníkov konania a predloženého súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

6. Pred samotným ústavnoprávnym prieskumom je nutné vysporiadať sa s doplnením ústavnej sťažnosti (doručené 2. júna 2025, pozn.), v ktorom sťažovateľka zotrvala na sťažnostnej argumentácii a s prihliadnutím na pretrvávajúcu nečinnosť správneho súdu zvýšila požadované finančné zadostučinenie z 10 000 eur na 11 000 eur. Zmeny ústavnej sťažnosti vrátane namietania porušených práv a formulácie svojich požiadaviek ale nie je možné uskutočňovať bez časového obmedzenia. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde možno ústavnú sťažnosť podať v lehote dvoch mesiacov od zákonom ustanovenej skutočnosti a do jej uplynutia možno ústavnú sťažnosť meniť a dopĺňať. Po uplynutí lehoty na podanie ústavnej sťažnosti sťažovateľ nemá právo zvýšiť počet namietnutých základných práv a slobôd a rovnako nemôže uviesť nový skutkový stav, v ktorom namieta porušenie svojich základných práv a slobôd, alebo žiadať iné rozhodnutie ústavného súdu s výnimkou späťvzatia ústavnej sťažnosti podľa § 127 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ má „len“ právo, a to až do skončenia konania ústavného súdu podľa čl. 127 ústavy, rozširovať svoju právnu argumentáciu o namietnutom porušení základného práva (I. ÚS 512/2020). Zároveň ústavný súd poukazuje aj na inštitút predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti, v rámci ktorého prerokuje náležitosti ústavnej sťažnosti a vymedzí ďalší rozsah ústavnoprávného prieskumu vrátane

špecifikácie sťažnostných požiadaviek (§ 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde). Keďže doplnenie ústavnej sťažnosti bolo ústavnému súdu doručené až po vydaní uznesenia o čiastočnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ústavný súd na takéto doplnenie neprihliadal.

7. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom znamenajúcim nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím (m. m. II. ÚS 118/2019, I. ÚS 250/2020, I. ÚS 38/2025).

8. Pri posudzovaní otázky, či v okolnostiach konkrétneho súdneho konania došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade s doterajšou judikatúrou (m. m. III. ÚS 241/2017, I. ÚS 17/2022, rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Frydlender v. Francúzsko z 27. 6. 2000, sťažnosť č. 30979/96, a vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko zo 16. 12. 2003, sťažnosť č. 58172/00) zohľadňuje (1) právnu a faktickú zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, (2) správanie účastníka súdneho konania a (3) postup samotného súdu, a prihliada sa pritom aj na význam konania pre sťažovateľa.

9. Z hľadiska povahy veci ústavný súd konštatuje, že súdny prieskum rozhodnutí orgánu verejnej správy vydaných na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti správnych súdov (II. ÚS 368/2023, I. ÚS 564/2025). Uvedené je zrejme aj z vyjadrenia správneho súdu. V správaní sťažovateľky neboli zistené skutočnosti majúce vplyv na celkovú dĺžku napadnutého konania s výnimkou výzvy krajského súdu z 9. augusta 2022 na opravu petitu správnej žaloby v časti správneho označenia a dátumu vydania rozhodnutia ministra.

10. Bez potreby podrobných analýz jednotlivých úkonov v napadnutom konaní je pre ústavný súd podstatné, že správny súd (predtým krajský súd) zostal opakovane nečinný, a to po doručení vyjadrenia žalovaného 15. decembra 2022 do vydania pokynu zákonnej sudkyne 30. júna 2023 na zabezpečenie vzájomných vyjadrení strán konania, t. j. viac ako šesť mesiacov, pričom výzvu na vyjadrenie expedoval až po viac ako dvoch mesiacoch 7. septembra 2023. Ďalej po doručení dupliky ministerstva 5. decembra 2023 do pokynu zákonnej sudkyne z 12. júla 2024 na jej zaslanie sťažovateľke na vedomie (nečinnosť viac ako sedem mesiacov, pozn.), ktorej vyjadrenia (doručené 29. júla 2024 a jeho doplnenie z 6. augusta 2024, pozn.) ministerstvu zaslal 3. septembra 2024 a následne zostal nečinný a ku dňu podania ústavnej sťažnosti neuskutočnil žiadny ďalší úkon.

11. S poukazom na tvrdenia správneho súdu týkajúce sa značného počtu pridelených vecí v súvislosti s implementáciou tzv. novej súdnej mapy a neobsadenia sudcovských pozícií na správnom súde ústavný súd opakovane dáva do pozornosti, že napriek tomu, že má pochopenie pre argumenty všeobecného súdu, od účastníkov konania obracajúcich sa na všeobecné súdy s dôverou, že bude v ich veci spravodlivo a včas rozhodnuté, nie je možné spravodlivo požadovať, aby „strpeli“ nedostatky na strane všeobecného súdu (resp. štátu) spôsobené organizáciou práce či v dôsledku nedostatočného personálneho obsadenia súdov. Ústavný súd v zmysle už svojej konštantnej rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že štát je primárne zodpovedný za to, aby zabezpečil dostatočné personálne a materiálno-technické podmienky na riadny výkon spravodlivosti

a nedostatky v tejto oblasti v žiadnom prípade nesmú byť na ujmu práv účastníkov konania, v tomto prípade sťažovateľky (m. m. I. ÚS 693/2024, IV. ÚS 564/2024).

12. V konklúzii uvedeného ústavný súd uzatvára, že napadnuté konanie vykazuje zbytočné prietahy, ktorými došlo k porušeniu namietaných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny (bod 1 výroku tohto nálezu).

V.

Príkaz konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

13. Keďže v napadnutom konaní nebolo rozhodnuté, ústavný súd prikázal správneho súdu konať bez zbytočných prietahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

14. Sťažovateľka sa domáha, aby jej ústavný súd od správneho súdu priznal primerané finančné zadost'učinenie 10 000 eur. Vzhľadom na konštatovanú nečinnosť správneho súdu a uložený príkaz konať, majúc na pamäti, že cieľom priznania finančného zadost'učinenia je zmiernenie ujmy pociťovanej z porušenia základných práv alebo slobôd zaručených ústavou, resp. záväznou medzinárodnou zmluvou, nie získanie iného majetkového prospechu, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 3 ústavy priznal sťažovateľke finančné zadost'učinenie 1 200 eur a vo zvyšnej časti návrhu nevyhovel (body 3 a 5 výroku tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

15. Ústavný súd sťažovateľke podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde priznal náhradu trov právneho zastúpenia (bod 4 výroku tohto nálezu) za 2 úkony právnej služby vykonané v roku 2025 (prevzatie, príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v sume dvakrát po 371 eur a režijný paušál v sume dvakrát po 14,84 eur, t. j. spolu 771,68 eur [§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“)]. Ústavný súd priznanú odmenu podľa § 18 ods. 3 vyhlášky zvýšil o 23 % daň z pridanej hodnoty, t. j. o sumu 177,49 eur, pretože aj keď právny zástupca sťažovateľky sám nepreukázal skutočnosť, že je platiteľom tejto nepriamej dane, ústavný súd vlastnou činnosťou a vo verejnosti dostupnom zozname daňových subjektov registrovaných pre DPH, vedenom finančnou správou Slovenskej republiky, zistil, že právny zástupca sťažovateľky je platiteľom DPH. K vyhľadávacej činnosti ústavný súd pristúpil z dôvodu vyčíslenia trov konania aj s DPH.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. augusta 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu